

Den har sin Indflydelse, den har havt den, og den vil beholde den. Der gives mange saakaldte Factorer i Livet, og deriblandt ogsaa Eiendommen eller Formuen. Dog, jeg vil forlade denne Gjenstand; jeg vil see hen til det Valgvilkaar, man har opstillet. Man udeslukker altsaa Eiendommen eller Formuen eller giver den kun en indskrænket Betydning, og, naar jeg da seer hen til den Norm, som fremfættes for en Valgret, saa grunder den sig dog ingenlunde alene paa Manden, men ogsaa paa hans Eiendom eller hans Formue. Naar der skal bestemmes Valgret for dem, der ikke have een Td. Hartkorn i Sognet, da hedder det, at man skal sammenligne alle de Bidrag, som ydes af samtlige Hartkornseiere, vel at mærke baade efter Hartkorn og efter Formue og Leilighed, og derpaa — ja, vilde man sige, at derpaa skal man dele denne Sum med Antallet af Hverne i Communerne, for derefter at finde en Norm for Valgretten, saa vilde jeg tildeels give mit Bisald, men det hedder omvendt, at derpaa skal man dividere selve denne Sum med Antallet af Sognets Tdr. Hartkorn, — en besynderlig Sammenblanding af Bidrag og Hartkorn, af Manden og Formuen. Jeg forstaaer mig ikke paa den Norm, her er opstillet; den synes mig at være principløs, dog foresgriber jeg aldeles ikke derved Andres Mening i dette Stykke, jeg farer maaskee vild.

Dog, jeg vil ikke fortsætte disse Betragtninger længere; men der er en Paragraph, som især maa interessere mig ifølge min Stilling i Samsundet, nemlig den, som omtaler Sognepræstens Stilling. Der er i den opstillet tre Momenter, det første, som bestemmer, under hvilke Forhold eller Vilkaar Præsten skal forestaae Fattigvæsenets Bestyrelse, det andet angaaende hans hidtilværende Stilling som Formand, og endelig for det Tredie en Bestemmelse, angaaende Valget af Skolepatronen. Hvad det Første angaaer, da har jeg allerede iildeels udtalt mig herom; men jeg synes det er en besynderlig Bestemmelse, at det skal være ganske overladt til Sogneforstanderskabets vilkaarlige Bestemmelse, hvad enten Sognepræsten skal være Bestyrer af Fattigvæsenet, eller ikke. Vi vide, at ligesom Christendommens ældste Tider har Omsorgen for de Fattige og deres

Forførgelse været overdraget til Sognepræsten. Er der Noget, der har Hjemmel, saa er det vistnok dette; men maaskee bekymrer man sig ikke derom — vi have jo Ret til at deeltage i Loves Tilblivelse, uden at bekymre os om de foregaaende Tider, hvad der staaer skrevet. Dog jeg maa ogsaa i den Henseende bemærke, at det maa vistnok være overdraget Præsten at styre Fattigvæsenets Anliggender eller rettere at sørge for de Fattige; dog jeg tilstaaer det, dette vilde ligge ham nærmere, dersom Fattigførsørgelsen var frivillig; saaledes, som den nu er, da den er en tvungen Sag, krymper Præsten sig tværtimod meget ved at have med den at bestille. Det er haardt, naar man skal søge den verdslige Dyrligheds Ordre til at pante dem, som ere $\frac{3}{4}$ fattige, for at understøtte dem, som ere heelt fattige; det er en haard Forholdsregel, og Præsten ønsker vist ikke gjerne at have med Saadant at bestille. O, hvor hjært vilde det derimod ikke være ham, naar han kunde føre den Mand og Stemning tilbage, som herskede i Christendommens ældste Tider, da Enhver frivilligt bragte sin Gave frem paa Alteret og overdrog til Præsten at uddele den efter sit Hjertes Tilskyndelse. Dog, det nytter ikke at tale her i denne Tone; vi maae tage Tingene, som de nu ere. Men det er altsaa vilkaarligt, om Præsten efter den nævnte Paragraph skal bestyre Fattigvæsenet eller ei. Nu vel, lad det saaledes være; men det er dog altid besynderligt, at det kan lægges paa ham og tages fra ham, alt eftersom det findes fornødent, at, naar et andet af Sogneforstanderskabets Medlemmer ikke længer ønsker eller ikke kan eller vil bære den Byrde, man da uden Videre kan lægge den hen paa Præsten, og det er dog i visse Tilfælde ligesom en Uduelighedserklæring, der udstedes til ham, naar man fratager ham denne Bestyrelse. Hvad den tredie Bestemmelse angaaer, som har Hensyn til Skolepatronens Valg, da har jeg kun Lidet derom at sige. Det følger vel af sig selv, at, naar en Mand ikke længere eksisterer, kan man heller ikke gjøre ham til Skolepatron, og det forekommer mig, at efter Lovens Indhold eksisterer ikke længere Bestyrelsen af 32 Tdr. Hartkorn som saadan betragtet; thi han har jo for Fremtiden ikke mere